

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

Кафедра охорони праці та техногенно-екологічної безпеки

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ (ПЛАНИ) ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Заповідна справа»

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Спеціальність 101 «Екологія»

(шифр і назва спеціальності)

Факультет техногенно-екологічної безпеки

(назва факультету)

Методичні вказівки розглянуто та
затверджено на засіданні кафедри
ОП та ТЕБ
Протокол № 1 від 26 серпня 2016 р.

2016 рік

Плани практичних занять

Практичне заняття 1.2 – Аналіз ландшафтної репрезентативності природно-заповідних територій

1.	Вступна частина	5 хв.
2.	Основна частина	
2.1	Закріплення лекційного понятійно-термінологічного апарату	10 хв.
2.2	Аналіз фізико-географічного районування території дослідження	15 хв.
2.3	Розрахунок показників співвідношення площі ландшафтів природних резерватів до площі відповідних ландшафтів фізико-географічного району	20 хв.
2.4	Розрахунок рекомендованих показників площі ландшафтів, що знаходяться під охороною для певних фізико-географічних районів, та оформлення результатів у вигляді таблиці	25 хв.
2.5	Побудова графіків, що демонструють співвідношення площі ландшафтів під охороною з їхньою загальною площею в межах кожного фізико-географічного району та площею, рекомендованою для охорони	65 хв.
2.6	Підготовка висновків щодо ландшафтної репрезентативності територій та об'єктів природно-заповідного фонду в межах території дослідження.	15 хв.
3.	Заключна частина	5 хв.

Практичне заняття 1.3 – Класифікація категорій природно-заповідного фонду України у відповідності зі стандартом Міжнародного Союзу Охорони Природи

1.	Вступна частина	5 хв.
2.	Основна частина	
2.1	Закріплення лекційного понятійно-термінологічного апарату	10 хв.
2.2	Відповіді на контрольні запитання за темою лекційного заняття	15 хв.
2.3	Ознайомлення з особливостями міжнародної класифікації природно-заповідних територій та об'єктів	20 хв.
2.4	Заповнення таблиці щодо приведення української класифікації категорій ПЗФ у відповідність зі стандартом МСОП	25 хв.
3.	Заключна частина	5 хв.

Практичне заняття 2.1 – Характеристика природно-заповідного фонду України в межах адміністративних одиниць

1.	Вступна частина	5 хв.
2.	Основна частина	
2.1	Закріплення лекційного понятійно-термінологічного апарату	10 хв.
2.2	Відповіді на контрольні запитання за темою лекційного заняття	15 хв.
2.3	Ознайомлення з методикою оцінки репрезентативності територій та об'єктів природно-заповідного фонду в межах адміністративних одиниць	10 хв.
2.4	Проведення оцінки репрезентативності територій та об'єктів природно-заповідного фонду в межах обраної адміністративної одиниці	35 хв.
3.	Заключна частина	5 хв.

Практичне заняття 2.2 – Клопотання щодо оголошення територій та об'єктів природно-заповідного фонду

1.	Вступна частина	5 хв.
2.	Основна частина	
2.1	Закріплення лекційного понятійно-термінологічного апарату	10 хв.
2.2	Відповіді на контрольні запитання за темою лекційного заняття	15 хв.
2.3	Ознайомлення з методикою та прикладом розробки клопотання щодо оголошення територій та об'єктів природно-заповідного фонду	10 хв.
2.4	Розробка проекту клопотання щодо включення певної території чи об'єкту до складу природно-заповідного фонду України	35 хв.
3.	Заключна частина	5 хв.

Практичне заняття 2.4 – Екологічна стежка у рекреаційній діяльності в межах природно-заповідного фонду України

1.	Вступна частина	5 хв.
2.	Основна частина	
2.1	Закріплення лекційного понятійно-термінологічного апарату	10 хв.
2.2	Відповіді на контрольні запитання за темою лекційного заняття	15 хв.
2.3	Ознайомлення з типами екологічних стежок та їх значенням в розвитку діяльності територій та об'єктів природно-заповідного фонду	10 хв.
2.4	Розробка проекту певного типу екологічної стежки для обраної території природно-заповідного фонду України	35 хв.
3.	Заклучна частина	5 хв.

Практичне заняття 2.5 – Експрес оцінка «RAPPAМ» стану заповідних територій та визначення пріоритетів щодо їх управління

1.	Вступна частина	5 хв.
2.	Основна частина	
2.1	Закріплення лекційного понятійно-термінологічного апарату	10 хв.
2.2	Відповіді на контрольні запитання за темою лекційного заняття	15 хв.
2.3	Ознайомлення з елементами методики Rapid Assessment and Prioritization of Protected Area (RAPPAМ)	10 хв.
2.4	Визначити негативні чинники та загрози в межах обраної території природно-заповідного фонду та розробити заходи щодо їх мінімізації	35 хв.
3.	Заключна частина	5 хв.

Література

1. Андронов В.А. Заповідна справа : навч. посіб. / В.А. Андронов, Є.О. Варивода, Г.В. Тітенко. – Х. : НУЦЗУ, 2013. – 204 с.
2. Гринчишин Н. М. Природно-заповідна справа [Текст] : навч. посіб. / Н. М. Гринчишин. - Львів: ЛДУБЖД, 2008. - 224 с.
3. Грищенко Ю. М. Основи заповідної справи [Текст] : навч. посіб. для студентів спеціальності «Екологія та охорона навколишнього середовища» / Грищенко Ю. М. - Рівне: Вид-во РДТУ, 2000. - 234 с.
4. Давиденко В. М. Заповідна справа [Текст] : навч. посіб. / В. М. Давиденко. - Миколаїв: Вид-во МФ НаУКМА, 2001. - 140 с.
5. Екологічне законодавство України. - Х. : ТОВ «Одіссей», 2002. - 928 с.
6. Заповідна справа [Текст] : навч. посіб. / Л. Л. ТОВАЖНЯНСЬКИЙ, В. Д. СОЛОДКИЙ, Ю. Г. МАСІКЕВИЧ та ін. - Харків: НТУ «ХП», 2002. - 240 с.
7. Заповідна справа в Україні [Текст] : навч. посіб. / за заг.ред. М.Д. Гродзинського, М. П. Стеценка. - К. : Географіка, 2003. - 306 с.
8. Иванов А. Н. Охраняемые природные территории [Текст] : учеб. пособие / А. Н. Иванов, В.П. Чижова. - М. : Изд-во Моск. ун-та, 2003. - 119 с.
9. Ковальчук А. А. Заповідна справа [Текст] : наук.-довід. вид. / А. А. Ковальчук. - Ужгород : «Ліра», 2002. -312 с.
10. Петрина Н. В. Заповідна справа [Текст] : конспект лекцій у схемах і таблицях / Н. В. Петрина. - К. : Центр ІТ, 2007. - 116 с.
11. Попович С. Ю. Природно-заповідна справа [Текст] : навч. посіб. / С. Ю. Попович. - К. : Арістей, 2007. - 480 с.
12. Природно-заповідний фонд Харківської області [Текст] // О. В. Клімов, О. Г. Вовк, О. В. Філатова. - Х. : Райдер, 2005. - 304 с.
13. Решетюк О. В. Заповідна справа: теорія та практика [Текст] : навч.-метод. посіб. Ч. 1 / О. В. Решетюк. - Чернівці: Рута, 2007. - 100 с.
14. Решетюк О. В. Заповідна справа: теорія та практика [Текст] : навч.-метод. посіб. Ч. 2 / О. В. Решетюк. - Чернівці: ЧНУ, 2008. - 232 с.

15. Секком П. Учебное пособие для управления охраняемыми территориями [Текст] : учеб. пособие / П. Секком. - Кембридж, 2003. - 116 с.
16. Сівак В. К. Заповідна справа [Текст] : навч. посіб. / В. К. Сівак, В. Д. Солодкий. - Чернівці: Зелена Буковина, 2001. - 208 с.
17. Фурдичко О. І. Заповідна справа в Україні [Текст] : підручник / О. І. Фурдичко, В. К. Сівак, В. Д. Солодкій. - Чернівці: Зелена Буковина, 2005. - 336 с.

Розробник:

Доцент кафедри ОПтаГЕБ

к.геогр.н., доцент

Є.О. Варивода